

WAAR ZIJN DE OVERIJSSELSE OTTERS NU?

In juli dit jaar zijn zeven otters (*Lutra lutra*) van zeer uiteenlopende herkomst, losgelaten in de Weerribben. Zij vormen de eerste dieren die worden uitgezet in het kader van de herintroductie van de otter in Nederland (zie ook "Otters in Overijssel" in Zoogdier 13(2). van dit jaar).

Drie van deze otters zijn in het wild gevangen, één in Letland en twee in Wit Rusland, twee kwamen uit een opvangcentrum in Tsjechië en twee kwamen uit een fokprogramma in Zweden. Het is de bedoeling dat uiteindelijk rond 40 dieren de basis voor een nieuwe Nederlandse populatie zullen gaan vormen. Om te volgen waar de dieren zich na hun uitzetting bevinden en om vroegtijdig te kunnen ingrijpen in geval van problemen, zijn alle dieren van een zender voorzien. Onderzoekers van Alterra volgen hun doen en laten vanaf het moment dat zij in vrijheid zijn gesteld.

Sinds die eerste dag hebben de otters zich geleidelijk verspreid over het gebied en zijn ze zelfs waargenomen in moerassen in de omgeving. In de eerste weken beperkten de otters zich tot het verkennen van hun directe omgeving. De gemiddelde afstand die zij 's nachts aflegden was hooguit een paar kilometer. Dit is betrekkelijk weinig in vergelijking met gegevens die uit literatuur bekend zijn. Dit wijst wellicht op een gunstig voedselaanbod. De dieren verplaatsten zich zowel via het water als door de ruigten langs de oevers. Opvallend was dat de dieren uit gevangenschap daarbij grotere afstanden afleggen dan de wilde dieren. In deze periode waren de dieren bovendien ook overdag actief, vooral in de ochtend. Desondanks kregen de volgers de

dieren niet te zien; wel hoorden zij regelmatig de otters luid plonzend jagen.

Na enige tijd bleek één van de meest honkvaste otters verdwenen. Een uitgebreide zoektocht met een vliegtuigje over wijde omgeving, via de Wieden en het Zwarte water tot de Veluwe randmeren, en via de Lindevallei naar het Tjeukemeer, leverde niets op. Omdat het juist ging om een dier dat zich weinig verplaatste, gaat men er vanuit dat de zender het heeft begeven, maar dat de otter nog altijd in de Weerribben rondzwemt. Korte tijd later waren de onderzoekers ineens nog een otter 'kwijt'. Deze bleek naar het noorden getrokken te zijn en zich in de Rottige Meenthe te bevinden. Dat gebied is veel minder toegankelijk voor de 'volgers'.

Inmiddels lijkt het er op, dat ruimtegebruik en activiteitenpatroon van de 'wilde' otters en die uit gevangenschap, niet veel meer verschillen. Zij zijn 's nachts het meeste actief, maar kunnen ook bij daglicht behoorlijke afstanden afleggen, zelfs midden op de dag. Hierin vertonen zij grote fluctuaties: zij beperken zich vaak een tijd lang tot een beperkt gebied en verplaatsen zich dan vrij plotseling naar een ander gebied of verkennen een nieuw gebied. Hoewel de dieren zich steeds verder van het uitzetgebied begeven, komen ze nog regelmatig met elkaar in aanraking. Ondertussen wordt er ook gewerkt aan een vervolg op deze eerste uitzetting. Hoe eerder de rest van de dieren wordt uitgezet hoe groter de kans van slagen. Addy de Jongh, van de Stichting Otterstation, lukte het in het voorjaar niet om in het buitenland voldoende dieren voor het uitzetten te vangen (vandaar dat ook dieren uit gevangenschap zijn uitgezet); inmiddels is hij bezig met nieuwe vangactiviteiten.

Meta Rijks,
Curaçoastraat 14bis,
3531 XL Utrecht